

Vragen van de redactie

Voor u ligt de vijfde editie van de Zjwamer Gezetz. Dit keer een 'dubbeldik' Kerstnummer. Uiteraard stellen wij uw reactie op prijs. Wat vindt u goed of wat minder goed? Over welke onderwerpen zou u graag iets willen lezen? U kunt ook zelf een artikel naar de redactie sturen. Hou er wel rekening mee dat de redactie bepaalt of het bericht kan worden geplaatst en/of aangepast moet worden. De volgende editie staat gepland voor eind februari 2021. De deadline voor het indienen van kopij voor de volgende editie is 10 januari 2021. U kunt reageren door een mail te sturen naar zjwamergezetz@gmail.com.

**De redactie wenst u
fijne feestdagen toe!**

Wijkspreekuur Swalmen

Inwoners in Swalmen, Boukoul en Asselt kunnen een beroep doen op het wijkteam Swalmen.

Spreekuur wijkagent/wijkboa

Elke dinsdagmiddag van 13.00 tot 15.30 uur in het Servicepunt Swalmen aan de Markt 3.

Inlooppreekuur Zorgteam

Het spreekuur van het WMO team is iedere donderdag in het Servicepunt Swalmen in het voormalige gemeentehuis aan de Markt 3. In Corona tijd is het team WMO alleen telefonisch bereikbaar op 0475-359999 of via mail: secretariaatwmo@roermond.nl

Telefoonnummers

14 0475 of 0475-359101:

Afdeling Stadstoezicht Roermond.

112:

Politie bij heterdaad/(bloed)speed en verdachte situaties.

0900-8844:

Politie bij overige zaken en vragen (b.v. stand van zaken aangifte).

0800-7000:

Meld Misdaad Anoniem.

14 0475:

Gemeente Roermond voor meldingen in de openbare ruimte.

Van Damascus naar Swalmen

Met Kerst vertellen we, luisteren we naar of lezen we het verhaal van de geboorte van Jezus. Het verhaal waarin Jozef en Maria op zoek gaan naar een plek waar ze kunnen blijven. Een eeuwenoud verhaal dat nog steeds actueel is. In Syrië woedt al bijna tien jaar een (burger)oorlog. Verschillende groeperingen vechten tegen het regeringsleger voor onder meer onafhankelijkheid. Een oorlog met als gevolg dat vele miljoenen Syriërs het land ontvlucht zijn. Met name in 2015 streken veel Syrische vluchtelingen neer in Europa, waaronder in Nederland. Verspreid over het land kregen deze vluchtelingen een plek. Ook in Swalmen. In ons dorp wonen zo'n tien Syrische families, waaronder de familie Elsati.

Foto: Bart Tegels

Gastvrijheid

"Kom binnen, welkom!" klinkt het als de voordeur aan de Pastoor Zanderstraat open gaat. Ali Elsati (60 jaar) wijst naar de woonkamer. Zijn vrouw Hala (52 jaar) zet meteen een drankje op tafel, samen met veel verschillende, zoete hapjes. Hartelijkheid is troef. Ali en Hala wonen bijna vijf jaar in Swalmen, samen met hun drie kinderen; twee zoons (22 en 17 jaar) en een dochter (16 jaar). Hun vlucht startte eigenlijk al in 2012 toen hun wijk, in het zuiden van de hoofdstad Damascus, door de oorlog werd verwoest. De circa één miljoen inwoners van die wijk hadden geen onderdak, geen stroom, geen water.

Het gezin Elsati ging toen naar een oom die hun voor een aantal maanden onderdak gaf. Vervolgens kon men terecht in een andere (rustige) wijk van Damascus. Toen de Syrische geheime dienst de oudste zoon meerdere keren aanhield, vluchtte deze in oktober 2014 samen met enkele vrienden. Via Turkije en Italië kwam hij in Nederland terecht, waar hij in het AZC Ter Apel asiel heeft aangevraagd. De rest van de familie kwam in november 2015 naar Nederland. Men verbleef eerst vijf maanden in het AZC in Baexem, om vandaar uit in het voorjaar van 2016 naar Swalmen te verhuizen. Men was én is nog steeds

[< Lees verder op pagina 2 >](#)

dankbaar voor de gastvrijheid van Nederland en voor de begeleiding door vrijwilligers van Vluchtelingenwerk. Zo kregen zij hulp bij de inschrijving in de gemeente, de huisarts, de tandarts, de scholen, hulp bij verschillende praktische zaken en ook bij het leren van het Nederlands. Na een aantal jaren Nederlandse les te hebben gevolgd, zijn Ali en Hala klaar met deze lessen. De taal begrijpen gaat best wel goed, het zelf spreken blijft lastig. Gelukkig heeft Hala al twee jaar een taalmaatje, Margot Jordans. Zij komt bij Hala op bezoek en dan wordt er Nederlands besproken.

Opleiding en werk

De Nederlandse taal oefenen beiden ook tijdens hun vrijwilligerswerk. Ali werkt in de middaguren aan de kassa bij Het Goed in Roermond. Dit vindt hij mooi en afwisselend werk. "Het is zeker niet saai. Je kunt met iedereen een praatje maken." zo vertelt hij lachend. In Syrië heeft Ali machinebouw gestudeerd. Gevolgd door een studie aan de universiteit van Essen, Duitsland. Ali spreekt daardoor goed Duits. Hij heeft gewerkt in de constructie van aardolie- en gasleidingen in zijn geboorteland, maar ook in het buitenland, onder andere in Algerije. In Nederland heeft Ali lange tijd een baan gezocht, maar zo constateert hij met een glimlach "met name vanwege mijn leeftijd heb ik geen werk gevonden".

Hala is als vrijwilliger actief in de Laeskamer in het voormalige gemeentehuis. Zij helpt mee bij de uitleen van boeken en bij canasta, één van de activiteiten die in de Laeskamer worden georgani-

seerd. Hala vindt het mooi dat alle vrouwen die canasta spelen Nederlands met haar praten en geen dialect. Helaas is de Laeskamer vanwege Corona op dit moment weer gesloten. Ook Hala had een goede baan in Syrië. Na haar studie Landbouw werkte zij gedurende 23 jaar bij het ministerie van Landbouw. Zij adviseerde boeren in de regio van Damascus over de gewassen en teelt. Hun drie kinderen gaan nog naar school. De oudste zoon studeert Mechatronica in Venlo, de middelste zoon volgt een kappersopleiding en de dochter is bezig met vmbo theorie bij Broekhin in Reuver. Zij wil graag een opleiding tot interieur designer als vervolg doen. Naast hun studie hebben de drie kinderen in het weekend een baantje in een winkel of in de horeca.

Palestina

Het vluchten zit in de familie, zo meldt Ali. Hij vertelt dat zijn ouders en ook de ouders van Hala oorspronkelijk uit Palestina komen. Beide ouderparen zijn in 1948 bij het ontstaan van de staat Israël gevlucht uit de regio Palestina. Door deze onafhankelijkheidsoorlog (voor de Arabische volken heet deze oorlog: al-Nakba ['de catastrofe']) gingen vele honderdduizenden Palestijnen vanuit Palestina naar omliggende landen, onder meer naar Egypte, Libanon en Jordanië. De ouders van Ali en Hala vluchtten toen, samen met circa 500.000 andere Palestijnse vluchtelingen naar Syrië, naar Damascus. Ali en Hala zijn in Syrië geboren maar hebben evenals hun ouders geen nationaliteit. Syrië heeft deze Palestijnse inwoners nooit erkend. Zij hebben een

zogenaamde Palestijnse vluchtelingen status. Ook hun drie kinderen bezitten geen Syrische Nationaliteit. Men blijft de Palestijnse vluchtelingenstatus behouden. De gedachte hierachter is dat Palestina zo niet verloren gaat.

Overall contacten

De familie van zowel Ali als Hala leeft voor het merendeel buiten Syrië. Een broer van Hala woont in Nederland, de rest van de familie (acht broers en zussen) woont verspreid over de hele wereld. Ali heeft twee zussen en een broer in Duitsland, drie zussen en een broer in Nederland (onder meer in Ermelo en Vlissingen) en een broer in Frankrijk. Het contact met de familie is goed en natuurlijk bezoekt men elkaar over en weer. Uiteraard de één wat meer dan de ander. Dit laatste geldt ook voor de tien Syrische vluchtelingenfamilies in Swalmen. Men weet van elkaar, maar met de ene familie gaat men meer om dan met de andere. Mooi dat Hala ook buiten de Syrische gemeenschap vriendschappen heeft gesloten met een Bosnische en een Marokkaanse familie. Duidelijk is dat de familie haar draai en een plek in de Swalmer gemeenschap gevonden heeft. ■

Servicepunt/Laeskamer blijft gevestigd aan de Markt

Het Servicepunt/de Laeskamer is vanaf de opening in 2015 gevestigd aan de Markt 3, het voormalige gemeentekantoor. Het pand is eigendom van woningstichting Nester (voorheen WoonGoed 2-Duizend). Tot het voorjaar van 2021 huurt de gemeente Roermond dit pand. De door de Dorpsraad gebruikte ruimtes worden door de gemeente tot die tijd aan ons "onderverhuurd". De gemeente heeft de huurovereenkomst met Nester opgezegd en hiermee vervalt ook de "onderhuur-overeenkomst".

Woningstichting Nester is bereid om de door de Dorpsraad gebruikte ruimtes rechtstreeks aan ons te gaan verhuren. Details moeten nog op papier worden gezet en de overeenkomst moet nog worden ondertekend, maar de continuïteit van het Servicepunt/de Laeskamer in het centrum van het dorp lijkt gewaarborgd!

Afbeeldingen via Facebook

Dorpsraad Swalmen op zoek naar versterking

Sinds 2014 timmert de Dorpsraad Swalmen aan de weg. Op meerdere plekken in Swalmen is het resultaat daarvan zichtbaar. Samen met bewoners en andere organisaties doen we ons best de leefbaarheid in Swalmen op peil te houden, of zelfs te versterken.

Denk bijvoorbeeld aan het Servicepunt in het voormalige gemeentehuis waar het wijkteam spreekuur houdt en de politie weer aanwezig is. En verder de daar gevestigde Laeskamer: niet alleen een plek om boeken te lenen, maar ook een ontmoetingsplek voor velen en een bron van activiteiten (zoals canasta, computerlessen of voorleesuurtsjes). Andere zichtbare plekken van verbetering zijn: het wandelpad door de Beet, de tweede jeu de boules baan bij Nopperhof, het hondenspeelsterrein aan de Heistraat, de activiteiten voor de jeugd door SJOEZ en de verfraaiing van het centrum (bloembakken en bomen op het Crasbornplein).

Dat alles gaat natuurlijk niet vanzelf. Bestuur en vrijwilligers steken hier tijd en energie in. Maar je krijgt er veel voor terug: dankbaarheid vanuit de gemeenschap (en eerlijk gezegd soms

ook kritiek), contacten met interessante mensen en instanties en nieuwe inzichten. Maar... niets is voor eeuwig, ook het bestuurslidmaatschap bij de Dorpsraad niet. Recent trokken de secretaris en de penningmeester zich, wegens drukke andere verplichtingen, terug als bestuurslid. Verder zal ondergetekende medio 2021 zijn rol als voorzitter van de Dorpsraad neerleggen. Ook voor andere bestuursleden, die reeds vanaf het begin bestuurlijk actief zijn bij de Dorpsraad, komt het eind van hun bestuurslidmaatschap in zicht. We zijn dus dringend op zoek naar mensen die de Dorpsraad bestuurlijk verder willen helpen. Naast vrijwilligers die betrokken zijn bij de diverse activiteiten en projecten, is het bestuur vooral verantwoordelijk

voor de afstemming van de verschillende activiteiten en projecten en de contacten en samenwerking met derden. Deze derden zijn onder meer de ondernemersvereniging BIZ-Centrum Swalmen, de collega wijkorganisaties binnen de gemeente Roermond en andere verenigingen en organisaties binnen Swalmen. Ook het onderhouden van de contacten met de gemeente Roermond is een taak van het bestuur. Hierbij krijgen we ondersteuning van een zeer actieve en betrokken wijkconsulent van de gemeente. We weten dat het lastig is om mensen te vinden voor bestuursfuncties, maar zonder bestuur is elke organisatie stuurloos. ■

Wim Suilen
Voorzitter Dorpsraad Swalmen

Gaat de leefbaarheid van Swalmen je ter harte en denk jij dat je daaraan een bestuurlijke bijdrage kunt leveren.

**Meld je dan aan via secretariaat@dorpsraadswalmen.nl
Wij nemen dan contact met jou op. Wie weet vind jij zo een nieuwe invulling van je (vrije) tijd én vindt de Dorpsraad nieuw (en hopelijk ook jong) bestuurlijk talent!**

Jaarboek 39 van Heemkundevereniging Maas- en Swalmdal is uit!

Heemkundevereniging Maas- en Swalmdal heeft haar nieuwe jaarboek uitgebracht. Een schitterende uitgave die garant staat voor 144 pagina's leesplezier. De 16 artikelen zijn voorzien van zo'n 130 illustraties.

Vanwege 75 jaar vrijheid is er dit jaar speciale aandacht voor het oorlogsverleden van een aantal streekgenoten en priesters in het verzet; verhalen die nog

eens aantonen hoe blij we mogen zijn te leven in een vrij land. Specifieke artikelen die zich in Swalmen afspelen, zijn "Drama aan de Duitse grens opgelost", "Een unieke Romeinse fibula uit Asselt" en "Rijksveldwachter Peter Sieben en zijn assistent met de lange neus".

Het jaarboek is verkrijgbaar bij Van Heijster Kantoor/Boekado aan de Hoogstraat.

“Een doorsnee dag bestaat niet!”

In gesprek met Rianne Donders-de Leest, burgemeester van de gemeente Roermond.

Foto: Fotografie Kuit

Het is woensdagmiddag 4 november. Deze herfstdag laat zich van een uitzonderlijk zonnige kant zien. Enkele straten rondrijden leert mij al gauw, dat het lastig wordt om een plekje te vinden voor mijn auto. Noodgedwongen parkeer ik enkele straten verder. De parkeerautomaat slurpt € 2,60 op voor maximaal één uur. Ik bevind mij aan de Lindanusstraat, waar recent diverse gebouwen gesloopt zijn. Archeologen wroeten behoedzaam in de ondergrondse restanten. “Al een pot goud gevonden?” roep ik. “Dat niet, maar wel een dinosaurus!” kaatst een van de onderzoekers terug. Goedgehumt stiefel ik naar de Markt voor een gesprek met onze burgemeester. Bij de hoofdingang word ik doorverwezen naar het bordes. Alles ademt Corona. Sprayflacons met ontsmettingsmiddel zijn uitdrukkelijk aanwezig. Diverse affiches schreeuwen mij de regels toe. Vooraleer ik op de deurbel druk, vis ik mijn masker uit de jaszak en frommel dat rond beide oren. “Hallo?” klinkt het. “Ik heb om half vijf een afspraak met de burgemeester.” “Momentje, ik kom er aan.” Enkele minuten later sta ik in de enorme hal en kan ik plaats nemen

op een van de zetels. Dat gaat nog wel even duren en in afwachting van mijn oproep tuur ik over de Markt. Alle cafés en restaurants zijn in opdracht van Rutte & Co(rona) gesloten. Waar normaliter een mengelmoes van allerlei pluimages rond schuifelt, is er nu geen sterveling te zien. In de ondergaande zon biedt dat een desolate aanblik. Een mondkapje dwarrelt voorbij. Ik overpeins de vragen voor mijn interview. Een tiental minuten later word ik door een gemaskerde jongedame naar het restaurant begeleid. “De burgemeester laat zich verontschuldigen; het is uitgelopen en dat zal naar verwachting nog een kwartier duren. Noem het de hectiek van de dag.” Kan gebeuren. Ik heb meer tijd dan geld. De tijd dringt wel!... Ik heb tot kwart over vijf geparkeerd... Onder het genot van een kop koffie tikken de minuten op de grote wandklok voorbij. Uiteindelijk mag ik met drie kwartier vertraging binnentreden in het walhalla van onze burgemeester Rianne Donders-de Leest. Het kapje mag af en ik word geposteerd aan een imposante ronde tafel. Hier gaat de anderhalve meter afstand regel vanzelf. Tutoyeren mag.

Wie is onze burgemeester?

Rianne Donders-de Leest is 60 jaar, 39 jaar gehuwd (met dezelfde man) en moeder van drie kinderen. Pijnlijk is het feit, dat de oudste zoon circa tien jaar geleden samen met zijn vriendin bij een noodlottig ongeval (vliegcrash Tripoli) is verongelukt. Onze eerste burger woont in de buurt van de ECI.

Hoe word je burgemeester?

“Dat is een lang verhaal. Oorspronkelijk kom ik uit Eindhoven. Ik heb twintig jaar in Etten-Leur bij Breda gewoond. Daar was ik juf op de rooms-katholieke basisschool de Hasselbraam. Ik heb toen nooit kunnen bevroeden, dat ik ooit burgemeester zou worden. Onze kinderen zaten op een brede school met allerlei stromingen in het onderwijs (openbaar, katholiek, protestants christelijk) onder één dak. Dat heeft mij altijd geboeid en dat bleek later mede aanleiding te zijn voor mijn politieke loopbaan. Voor het CDA was ik zogenaamd slapend lid, maar via vrijwilligerswerk, wijkvereniging en een tekort aan leskalen in onze woonwijk werd ik gestaag actief ingezet. Van het één kwam het ander. De voorzitter van de wijkvereni-

ging vroeg mij om een stukje te schrijven voor de commissie onderwijs van de gemeenteraad in Etten-Leur. Dat zou hij dan meenemen als speech bij de gemeenteraad. Uiteindelijk liet hij de hele voordracht aan mij over. Daar stond ik dan in die imposante raadszaal van Etten-Leur... Blijkbaar is dat goed gegaan en is daar de kiem gelegd voor mijn latere loopbaan.”

In 1990 werd Rianne Donders in de gemeenteraad van Etten-Leur gekozen. Ze werd vervolgens vicefractievoorzitter en voerde in 1998 de lijst aan bij de gemeenteraadsverkiezingen. Op 26 juni 2000 werd ze wethouder en locoburgemeester. Aldaar ijverde Rianne Donders voor de totstandkoming van een brede school. Vanaf 1 september 2004 tot 2015 was ze burgemeester van de gefuseerde gemeente Geldrop-Mierlo. Sinds 30 januari 2015 is Rianne eerste burger van Roermond. Recent is ze voorgedragen voor herbenoeming voor een periode van zes jaar.

Zijn er verschillen tussen Brabant en Limburg?

“Daar kan geen twijfel over bestaan. Dat kan zelfs gezegd worden over Etten-Leur ten opzichte van Geldrop-Mierlo. In Etten-Leur is men veel directer. Hier in Roermond spelen emoties vaak een rol, daar laten we ons regelmatig in meeslepen. Conclusies worden daardoor beïnvloed en dat komt tot uitdrukking in de besluitvorming. Qua ligging in de smalste provincie van Nederland kom ik uiteraard ook in contact met naaste burens uit Duitsland en België. Dat geeft een interessante extra dimensie aan mijn functie als burgemeester van Roermond. Het outletcentrum brengt zelfs Chinese delegaties over de vloer.”

De portefeuille van onze burgemeester

In haar portefeuille vinden we Openbare orde en bestuurszaken / Integratie, veiligheid en handhaving / Klachtenregeling / Bevolkingszaken en persoonsregistratie en verkiezingen / Bestuurlijke en (eu)regionale samenwerking / Presentatie en externe betrekkingen / Dualisme / Integriteit.

“Poeh! Dat is een mondvol!”

“De eerste indruk duidt inderdaad op een indrukwekkend pakket. Het is de kunst, dat het allemaal marcheert. Daar zijn diverse afdelingen mee gemoeid.

Wethouders, gemeenteraadsleden en legio functionarissen hebben daar een dagtaak aan. Het is veelal een kwestie van regelen en delegeren. In feite klaar je de klus in een goede wisselwerking met elkaar. Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het dagelijks bestuur van de gemeente. De burgemeester is ook voorzitter van de gemeenteraad en draagt zorg voor orde tijdens de vergadering. Dat laatste loopt niet altijd even soepel. Gemoederen kunnen behoorlijk verhit raken. Door emoties kan de spanning wel eens hoog oplopen. Dat vergt wel wat van de voorzitter. Het is vooral een kunst om de rust te bewaren.”

Voor veel mensen is de burgemeester het gezicht van de gemeente. Hoe kijk jij daar tegen aan?

“Velen denken, dat de burgemeester de hele dag in het gemeentehuis zit, maar dat is niet waar. Dat zou ik ook niet willen. Normaliter ben ik veel buitenshuis. Ik ben altijd betrokken geweest bij mensen. Mijn werk is heel afwisselend en zonder Corona ben ik regelmatig op pad naar andere gemeenten, regio's en naar Den Haag. Ik voel mij happy met rechtstreeks contact. Mijn drive is erop gericht om mensen op te zoeken. In deze Corona-tijd wordt mijn bewegingsvrijheid helaas duchtig ingeperkt. Ik voel mij nogal beknot in mijn mogelijkheden. Veelal zit ik op mijn kantoor voor een scherm te vergaderen. Dat druist fors in tegen mijn principes. We zullen daar mee moeten dealen. Eens te meer is het een uitdaging om kansen te benutten. In der Beschränkung zeigt sich der Meister.”

Eigen taken en bevoegdheden

De burgemeester heeft een aantal zelfstandige taken en bevoegdheden. Met name op het terrein van openbare orde en veiligheid en handhaving speelt er nu van alles met betrekking tot de maatregelen rondom Corona. De burgemeester kan tegen overtredingen dienaangaande optreden. Aan de burgemeester zijn diverse bevoegdheden toegekend die het haar mogelijk maken de veiligheid in de gemeente te versterken. Die hebben te maken met het tegengaan van overlast, ordeverstoringen, het voorkomen van gevaar en het waarborgen van een ordelijk verloop van het dagelijks leven. Er is ook aandacht voor misdadacijfers met

‘Ik voel mij happy met rechtstreeks contact. Mijn drive is erop gericht om mensen op te zoeken. In deze Corona-tijd wordt mijn bewegingsvrijheid helaas duchtig ingeperkt.’

de bedoeling om deze omlaag te brengen. Inbraken zijn daar een voorbeeld van. De burgemeester is voorts lid van het bestuur van de veiligheidsregio en heeft het gezag over de politie, wanneer deze optreedt in het kader van de handhaving van de openbare orde en hulpverlening. Ook heeft de burgemeester een centrale rol bij het verlenen van Koninklijke Onderscheidingen.

Handhaving is al jaar en dag een heet hangijzer...

“Toezicht, controleren en bekeuringen uitschrijven vormen maar een heel klein deel van de oplossing. We moeten het meer zoeken in mentaliteitsverandering. Ga bij jezelf te rade en durf die ander aan te spreken op zijn/haar gedrag. In feite begint dat al tijdens de opvoeding.”

Hoe ziet een gemiddelde dag er uit?

Een gemiddelde dag bestaat niet! In de planning is niets zeker. Elke dag kent verrassingen en die maken mijn werk ook dynamisch. Je moet frequent schakelen. Regelmatig zijn er calamiteiten die voorrang verdienen. Gezien de vele beperkingen is er maar een minieme kans op een redelijk persoonlijk contact. Dat begint om acht 's uur morgens al met beeldbellen. Het is een hele toer om mijn agenda van die dag op schema te houden.

Corona houdt ons bezig. Heb je nog een boodschap voor de burgers van de gemeente Roermond?

“Heel simpel. Het kan niet vaak genoeg gezegd worden. Neem de regels in acht, zodat we het virus onder controle krijgen en help elkaar waar nodig! Mogelijk beleven we dan eens te meer schitterende feestdagen.” ■

In de Sjenwerper: HSV De Swalm

Deze keer 'in de sjenwerper': Hengelsportvereniging (HSV) De Swalm. Vanuit het bestuur is antwoord gegeven op enkele vragen over de vereniging.

Ontstaan

De vereniging is opgericht door een aantal Swalmer vissers in 1948. Sinds die datum huurt de vereniging de visrechten op de Swalm en een aantal plassen in Asselt. In deze wateren kunnen de leden hun hobby uitoefenen.

Wat is er in de loop van de jaren veranderd bij de vereniging?

In de beginjaren werd er door de leden veel 'voor de pan' gevestigd en was één van de taken van het bestuur om de visstand op de Swalm op peil te houden met vissen die gegeten konden worden. Denk hierbij aan karper, paling en blankvoorn. Dit is in de loop der jaren veranderd. Tegenwoordig is het meer gebruikelijk dat de vissen na de vangst teruggezet worden. De vereniging houdt zich nu bezig met de herintroductie van vissoorten die passen in de natuurlijke biotoop van de Swalm. Denk hierbij aan barbeel, kopvoorn, serpeling en andere stroom minnende soorten. In de beginperiode hebben leden van onze vereniging niet onverdienstelijk meegeedaan aan nationale en internationale wedstrijden. Tot in de tachtiger jaren waren er veel meer deelnemers aan viswedstrijden dan tegenwoordig. Wedstrijden met 100 deelnemers waren geen uitzondering. Nu mogen we blij zijn met 25 deelnemers. De laatste jaren zijn we als bestuur veel in gesprek met gemeenten, waterschappen en natuurbeschermingsinstanties om viswateren te behouden en toegankelijk te houden voor de vissers.

Waarom zou iemand die graag vist lid moeten worden van een vereniging en in het bijzonder HSV De Swalm?

Om in Nederland te mogen vissen moet je lid zijn van een hengelsportvereniging, anders krijg je geen toestemming om te vissen. Als je lid bent van een hengelsportvereniging mag je op de viswateren van deze vereniging vissen en in alle wateren die zijn opgenomen in de landelijke lijst van viswateren. Dit is een lijst in de vorm van een 309 pagina's tellend boekje met alle wateren waar je mag vissen. HSV de Swalm heeft een aantal eigen, unieke wateren waar je alleen mag vissen als lid van HSV de Swalm. Denk hierbij aan de Swalm. Dat kan al een reden zijn om lid te worden.

Is er ook onder de jeugd interesse om te gaan vissen?

Er is zeker interesse bij de jeugd. Dit betreft vooral jongeren onder de 15 jaar; hierna neemt de interesse af. Wel zien we dat een aantal van deze "jeugdleden" zodra ze hun opleidingen af hebben en een gezin gesticht hebben het vissen weer oppakken.

Welke activiteiten organiseert u als vereniging?

Viswedstrijden voor alle leden, maar ook activiteiten speciaal voor de 55-plussers en jeugdactiviteiten. We organiseren een veertiental wedstrijden waar alle leden aan kunnen meedoen en daarnaast nog een twaalfal wedstrijden voor de 55-plussers en bij voldoende animo is er een jeugdcurcus. Doel is om de jeugd van alles te leren over het vissen. Daarnaast willen wij ze ook bewust maken dat ze zich in de natuur begeven en wat ze daar allemaal kunnen zien en beleven. Deze cursus wordt samen met de Milieu- en Heemkunde Vereniging georganiseerd. Daarnaast hebben we een aantal keren samen gevist met bewoners van zorgcentrum Camillus. Verder onderzoeken we periodiek de visstand op de Swalm om te bezien hoe deze zich ontwikkelt. De visstand op de Swalm is op dit moment best goed te noemen: er zitten 28

soorten. HSV De Swalm heeft een aantal controleurs die toezicht houden op de verenigingswateren.

In hoeverre belemmert Corona de activiteiten van de vereniging?

Door Corona zijn in het begin van de pandemie wedstrijden uitgevallen. De feestavond met de prijsuitreiking heeft hierdoor ook niet plaats kunnen vinden. Tevens zullen er voor de vergunningen 2021 geen uitgiftedagen georganiseerd worden. Op de individuele visser heeft Corona weinig invloed gehad. Juist nu mensen minder in het buitenland op vakantie konden gaan, hebben velen hun toevlucht gezocht in het vissen. ■

Lid worden?

Heeft u, na het lezen van bovenstaande informatie, zin om ook in Swalmen te gaan vissen? Lid worden van HSV de Swalm kan door middel van aanmelding op de website van de vereniging (www.hsv-deswalm.nl) of door aankoop van een visvergunning bij Van Heijster Kantoor/Boekado (Hoogstraat 11, Swalmen).

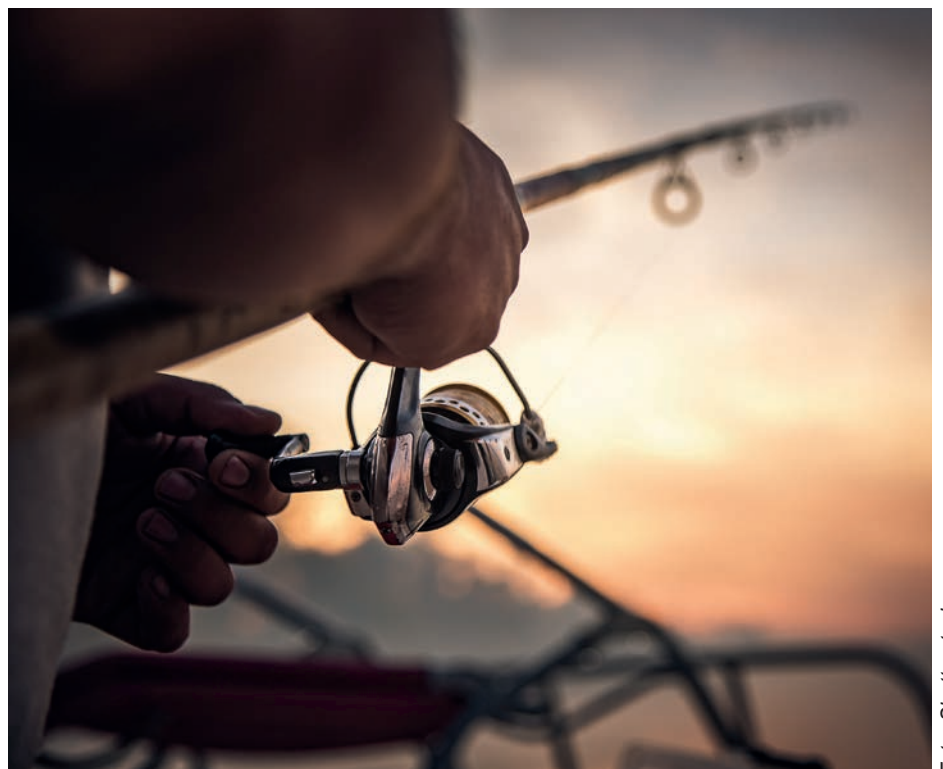

Foto: Shutterstock

Vijf vragen aan uit Swalmen geëmigreerde personen. Deze personen kunnen al lang geleden of pas recent uit Swalmen zijn vertrokken. Dit keer hebben we de vragen voorgelegd aan Frans en Karin Doensen uit Tösens in Oostenrijk.

Wie zijn jullie en wat doen jullie in het dagelijkse leven?

Grüß Gott Zjawame! Wij, Frans en Karin Doensen, leven zoals de begroeting al doet vermoeden in het land van de Apfelstrudel en Kaiserschmarrn: het prachtige Tirol in Oostenrijk.

Wij wonen in het plaatsje Tösens in het Oberinntal, omringd door het skigebied Fiss-Serfaus-Ladis, Skigebied Nauders am Reschenpass en Samnaun-Ischgl. Na een aantal jaren als zelfstandigen voor een Nederlandse firma (verhuur van vakantieverblijven) te hebben gewerkt, zijn wij inmiddels twee jaar geleden zelf gestart met de verhuur van Ferienwohnung en Gästezimmer "Beim Frans". Vele Swalmenaren hebben we sinds die tijd als gast mogen verwelkomen!

Daar we zelf op de bovenste verdieping wonen, werken we dus "van thuis uit". Wonen en werken daar waar de mensen graag op vakantie gaan is heel bijzonder en vooral de verschillende nationaliteiten die we mogen begroeten. Hiermee laat zich dan ook gelijk de tweede vraag van de redactie beantwoorden.

Wanneer zijn jullie uit Swalmen vertrokken en waarom?

We waren in Swalmen beiden als ZZP-er actief. Mijn vrouw runde een autorijschool en ik had mijn eigen klus- en montagebedrijf, Frado. Lange dagen en vele uren werken om ons doel te verwezenlijken. Want het was al heel lang onze wens om met mijn 55e levensjaar naar Oostenrijk te emigreren: het land waar we al sinds onze jonge jaren op vakantie gingen. Een land dat ons aansprak om zijn natuur, schoonheid, ruimte, cultuur, tradities en gemoedelijkheid. Toch moest ik, in tegenstelling tot mijn vrouw, in het begin aan deze gemoedelijkheid erg wennen. In Nederland is het in vergelijking met hier toch een stuk "gehaaster". Eigenlijk logisch want alles hier in Tirol leeft van en voor de toerisme industrie en dat betekent toch een andere omgangsvorm met elkaar. Inmiddels zijn we zes jaar verder en hebben we ons de Tirolse mentaliteit aardig eigen gemaakt. Derhalve moeten wij over de volgende vraag die ons is gesteld dan ook wat langer nadenken.

Wat missen jullie het meest aan Swalmen?

Herinner je gisteren, Droom van morgen maar Leef vandaag! Een spreuk die bij ons de keuken siert en die we gekregen hebben van vrienden toen we deze stap hebben gemaakt. Zeker, we hebben altijd graag in Swalmen gewoond, waren actief in het sociale leven, sponsorden regelmatig de horeca en hielden wel van een feestje. Maar we zijn ook een beetje pioniers. Nieuwsgierig naar nieuwe uitdagingen en daar weer een invulling aan geven. Ik kan wel stellen dat wij aardig zijn geïntegreerd want ook hier maken we deel uit van de gemeenschap en zijn regelmatig "van de partij". Ook hier voelen we ons thuis.

Natuurlijk is het weer fijn om even "naar huis" te gaan. Tenslotte woont daar nog een groot deel van de familie, onze (schoon)ouders, onze jongste dochter Dyon, vrienden en bekenden. Maar we wonen niet aan de andere kant van de wereld! Met andere woorden: één uur en tien minuten vliegen dan zijn we in Eindhoven vanuit Innsbruck. Of een uurtje of acht met de auto, waar praten we over? Mocht de behoefte er zijn om naar Swalmen te gaan, dan is dit voor ons geen wereldreis. Het prettige is dat

omgekeerd mijn kinderen, vrienden, bekenden en/of familie maar al te graag deze kant opkomen en hun vakantie bij ons doorbrengen! Zelfs de "vlaaj" oet Zjawame wordt ons nog in Oostenrijk bezorgd, dus ook op culinair niveau hoeven we niets te missen!

Wanneer zijn jullie voor het laatst in Swalmen geweest en wat was jullie reisdoel?

We zijn vorig jaar november voor het laatst samen naar Swalmen geweest omdat mijn ouders 60 jaar waren getrouwd. Verder stond maart van dit jaar op de planning als verrassing voor de verjaardag van onze dochter Dyon, zij het niet dat de Corona crisis uitbrak en wij niet konden reizen. Uiteindelijk ben ik zelf even een weekend op en neer gegaan in de (normaal gesproken) week van de kermis. Dat is een vaste datum in onze agenda: enerzijds is dan de verjaardag van mijn vader

[< Lees verder op pagina 8 >](#)

Zelfs de "vlaaj" oet Zjawame wordt ons nog in Oostenrijk bezorgd.

< Vervolg van pagina 7:
Oet Zjwame >

en anderzijds een mooi moment om tijdens de kermis even onze sociale contacten te onderhouden. Verder hadden we dit jaar ook weer in november gepland om naar Swalmen te gaan, maar nu zitten we opnieuw "in Lock down". Wanneer we uiteindelijk weer in Swalmen zullen zijn, staat op dit moment nog in de sterren geschreven. Wellicht gebruiken we deze tijd om even naar onze oudste dochter Sharon te gaan. Ook zij woont al een aantal jaren in Oostenrijk (Graz). Zoals het er op het moment van dit schrijven uitziet hoeven we dan bij terugkomst waarschijnlijk niet in quarantaine.

Welke boodschap zouden jullie de mensen in Swalmen willen meegeven?

Het allerbelangrijkste dat wij willen meegeven in deze turbulente, krankzinnige wereld (toen ik bezig was met dit interview vond er een terroristische aanslag in Wenen plaats) is: blijf gezond. We verheugen ons erop dat we weer zo snel mogelijk van een "normaal" leven met z'n allen kunnen genieten en wellicht ook het komende jaar weer Zjwamer miense bij ons mogen verwelkomen en kunnen proosten met een eigen gemaakte "Schnaps"! Tot slot wensen wij u allen heel fijne kerstdagen en een gelukkig Coronavrij 2021. ■

Leef oet Tirol

Frans & Karin

Buiten Beter

Zwerfvuil, hondenpoep, graffiti, kapotte straatverlichting. Het zijn zo maar enkele ergernissen die je kunt ervaren in je straat of buurt. Je wilt er dat er iets aan gedaan wordt. Maar hoe en waar geeft je zoiets door?

Gemeente

Op de website van Gemeente Roermond (www.roermond.nl) kun je als inwoner een 'melding openbare ruimte' doorgeven, door het invullen van een online formulier. Ook kun je de gemeente tijdens kantooruren bellen om een melding te maken (14 0475).

Buiten Beter

Tegenwoordig is er veel mogelijk op je smartphone en ook voor het doorgeven van bovengenoemde zaken is een handige App ontwikkeld. Met de **Buiten Beter App** kun je zelf bijdragen aan een prettige leefomgeving. Daarnaast help je de gemeente om de openbare ruimte schoon, heel en veilig te houden. De melding die je op de App doet, wordt meteen doorgegeven aan de betreffende gemeente.

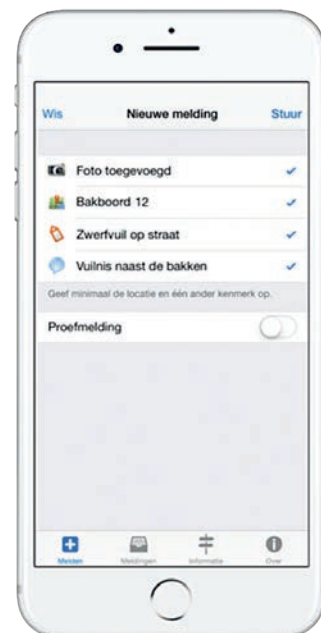
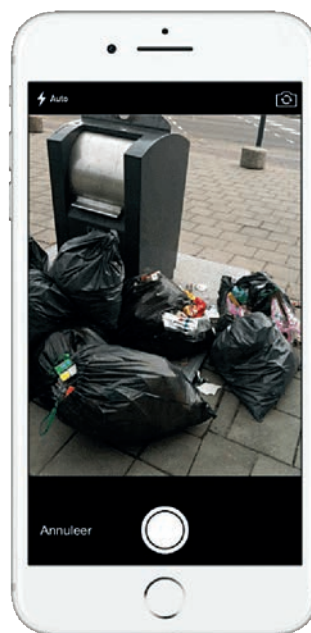

Hoe werkt deze Buiten Beter App?

In de Google Play Store of de iTunes App Store (al naar gelang het merk van je smartphone) kun je de Buiten Beter App gratis downloaden. Het gebruik van de App is ook gratis. Vervolgens geef je eenmalig je gegevens door. Je bent nu klaar om de App te gebruiken.

Een melding maak je als volgt:

1. Je maakt een foto. Dit geeft (de gemeente) meteen een goed beeld van de situatie.
2. Op basis van GPS wordt de locatie bepaald. Je kunt ook zelf een adres invullen.
3. Je selecteert de categorie die van toepassing is op hetgeen je wilt melden. Je kunt ook zelf een korte omschrijving invullen of een toelichting geven.
4. De melding is nu klaar om te verzenden. Druk op verzenden en de melding komt meteen binnen bij de gemeente. De App heeft de mogelijkheid om een proefmelding te doen, zodat je kunt ervaren hoe één en ander werkt voordat je een echte melding wilt doorgeven.

Voor meer informatie: <https://www.buitenbeter.nl> ■

Uitdagende woordzoeker

door Sander Schmits

Dit is een uitdagende woordzoeker over Swalmen. Om een begin te maken krijgt u twee woorden: KOEL en RIET. De andere vijftien woorden mag u zelf zoeken. Ze hebben allemaal betrekking op Swalmen en bestaan uit ten minste 5 letters. De overgebleven letters vormen de oplossing. Succes!

De oplossing wordt gepubliceerd in de volgende uitgave van Zjwamer Gezet. ■

O	U	B	O	R	G	H	E	I	D	E
L	S	W	G	R	E	B	S	O	B	E
E	T	P	O	P	M	A	A	W	J	S
P	A	E	D	E	Z	A	N	K	U	W
A	T	D	I	J	L	K	T	O	T	T
K	I	N	M	R	L	I	R	K	H	M
R	O	I	N	E	E	E	Z	O	C	D
E	N	E	S	R	B	T	J	E	R	E
I	W	S	A	M	I	M	U	L	U	N
E	A	K	A	R	T	E	N	O	B	I
H	M	L	A	W	S	E	T	!	M	E

Evenementenagenda 2021

Door alle onzekerheden rond Corona zijn er vooralsnog geen evenementen voor de maanden januari en februari 2021 die we in deze rubriek kunnen vermelden. We hopen dat we in de volgende editie weer een gevulde Evenementenagenda kunnen presenteren.

Wilt u een evenement aanmelden voor de maanden maart en april 2021? Stuur dan uiterlijk op 10 januari een mail naar zjwamergezet@gmail.com

De Sjtasie

Op Facebook stond al de aankondiging: Ferd Geisler koopt het voormalig station in Swalmen en wil er een kunst & cultuurcentrum van maken. Op bezoek bij hem om te horen wat hij van plan is. Op een vrijdagochtend om 10.00 uur is er bij de voordeur van het voormalige station een hartelijk ontvangst door Ferd: “Kóm binne, ‘Sjoon des se d’r bös”. Ferd gaat mij voor naar de voormalige wachtkamer. Voor hem en Maurice, die helpt met de verbouw van het gebouw, is het ‘sjaftied’. Even later loopt Pascalie, de vrouw van Ferd, ook nog binnen. Zij wordt door Maurice plagerig gemaand om in de gestripte wachtkamer te stofzuigen en de ramen te wassen.

Foto: Bart Tegels

Mijn moeder gaf aan: ‘Ferd, maak er een kunst & cultuurcentrum van.’

Voormalig wachtklokaal

Met veel enthousiasme vertelt Ferd over het wachtklokaal waar we zitten. Dit lokaal is inmiddels gestript. “Je komt van alles tegen. Twee plafonds: een verlaagd plafond dat we er uit hebben gehaald en een ‘stro-plafond’, dat we ook hebben verwijderd. En dan zie je hier het resultaat: een mooi houten regelwerk waar een nieuw plafond tegenaan kan worden gemaakt. Deze zaal

ziet er goed uit, ook de bouwkundige staat. Kijk hier! Een klein luikje in de houten vloer. Onder deze vloer zit nog een kruipruimte, helaas vol met bouwafval; geen pleziertje om een of andere leiding aan te sluiten”. Op de vraag of hij de kruipruimte gaat isoleren, antwoordt Ferd dat klimaatbeheersing één van de belangrijkste zaken is, waarover hij nadenkt. “Wat is het allerbeste voor de toekomst? Het eerste idee was om een betonvloer met vloerverwarming over de hele benedenverdieping te maken, zodat het hele pand opgewarmd wordt. Maar daar ben ik nog niet over uit. Isolatie, verwarming/koeling van het gebouw, luchtkwaliteit en akoestiek zijn zaken om rekening mee te houden en waarover ik nog nadenk. Overigens liggen door het gehele gebouw, ook op de eerste verdieping en de zolder, houten vloeren. De lambrisering van dit lokaal is er ook uit gehaald. Het waren drie lagen, namelijk schrootjes, hardboard

en gipsen platen. Drie containers met puin.” Hij wijst naar boven: in het gestripte, voormalige wachtklokaal is een enkel origineel ornament aan het plafond nog zichtbaar.

Kunst & Cultuurcentrum

“Het is een hele eer om dit pand te mogen opknappen. Dat mij dat te beurt valt. Het is net of het pand hier op gewacht heeft. Het stond namelijk al vijftien jaar te koop. Maar de mogelijkheden zijn beperkt: je mag er bijvoorbeeld niet wonen/slapen. Dus wat doe je dan met zo’n pand? Het idee voor de aanpak van het station tot deze functie is ontstaan tijdens een bezoek aan mijn moeder. Ik meldde haar dat ik het station wilde gaan kopen en dat ik, om financiële redenen, mij voornam het te verhuren aan bijvoorbeeld een arts of fysiotherapeut. Maar ik vertelde mijn moeder ook: als ik het niet verhuurd krijg, laat ik het niet leeg liggen. Dan wil

ik er exposities in organiseren. Bij het volgende bezoek gaf mijn moeder aan: Ferd, maak er een kunst & cultuurcentrum van. Die uitspraak van mijn moeder heeft mij over de streep getrokken om voor deze invulling te kiezen. Een aanvraag voor een wijziging van het bestemmingsplan loopt inmiddels bij de gemeente, onder de noemer: gemeenschapshuis voor kunst & cultuur. Het is afwachten of men hier medewerking aan wil verlenen." Op de vraag hoe het gemeenschapshuis Kunst & Cultuur er in 2022 na afronding van alle werkzaamheden er uit ziet, antwoordt Ferd dat er nog geen concrete invulling is. Wel zijn er diverse gedachten, ideeën, die nog verder uit gewerkt worden. "Ik stel mij voor dat het gebouw geopend is van 's morgens 9.00 uur tot 's avonds 22.00 uur. De deur staat open! In de verschillende ruimten van het gebouw vinden gedurende dag en avond diverse activiteiten plaats. Bijvoorbeeld muziek- of teken/schilderlessen die worden aangeboden, maar ook kookworkshops. Het voormalig wachtlokaal, de zaal, wordt het hart van het cultuurcentrum. Dit is de grootste ruimte in het gebouw en met name bedoeld voor uitvoeringen. Daarom komt er een kleine Bühne in. Maar er kunnen ook vergaderingen in plaatsvinden of lezingen. Of een 'joekskepel' repeteert hier een avond in de week. Maar het allerbelangrijkste is dat dit gebouw, gebruikt wordt door de gemeenschap!" Aanvragen om te exposeren in het station of om een ruimte te gebruiken, heeft Ferd al binnen. Als voorbeeld haalt hij de reactie van Wim Perriens aan. "Deze heeft een uitgebreide verzameling foto's van Swalmer cafés, een verzameling die vroeger in De Mert hing. Breng ze, heb ik gezegd. We geven de foto's een vaste plek aan een wand in het gebouw. Ook is er al gevraagd om yoga lessen op spirituele muziek met klankschalen in het gebouw te geven."

Sfeer oude gebouw reconstrueren

In het entree gedeelte is Maurice inmiddels weer gestart met het slopen van het plafond. Bij de trap wijst Ferd naar beneden. "De kelder is een cadeautje. Bij bezichtiging van het pand met de makelaar zei deze: de kelder wil je niet zien. Waarop ik denk: die is vochtig en het is een klein hokje. Maar tijdens de koop bij notaris vragen de beide eigenaren mij: een mooie kelder niet? Wat blijkt nu. Het oude gedeelte van het pand uit 1863 is volledig onderkelderd. Waar je in kunt lopen en mooi droog!

En kijk eens hier," roept hij geestdriftig. "die trap en met name de balustrade is een juweel. Het is echt een eyecatcher als je binnenkomt." Hij loopt de trap op en wijst op de overloop van de eerste verdieping naar de ramen. "Vroeger zaten hier authentieke ramen met een boog, die ga ik weer terugbrengen. So wieso komen er overal nieuwe kozijnen in het pand." Een volgende ruimte met heel veel licht: "Uitermate geschikt voor teken- en schilderlessen. Ook een plek waar je mooi naar buiten kunt kijken. In deze ruimte gaat het plafond er nog uit; de ruimte is veel hoger. Ik wil zo veel mogelijk de uitstraling en sfeer van het oude gebouw terugbrengen. Op dinsdagmiddag heb ik de werkgroep geschiedenis van de Milieu- en Heemkundevereniging bezocht in hun verenigingslokaal en gevraagd of zij oude foto's van dit gebouw hebben. Want ik wil het gebouw in oude luister herstellen. Aan de hand van de foto's ontdekte ik dat vrijwel alles aan het gebouw is 'vertimmerd' en praktisch niets meer origineel is. Verschillende kozijnen, een aanbouw, plafonds in diverse hoogtes. Diverse eigenaren hebben overal wel iets veranderd. Het is een allegaartje. Ik kwam er verder achter dat het hoofgebouw oorspronkelijk nooit wit is geweest, maar een fraaie rode baksteen mét knipvoeg kent. Die wil ik terug laten komen. Onbeschilderd. Veel mooier! Ja, dankzij dit gebouw ben ik lid geworden van de Milieu- en Heemkundevereniging."

Een fantastische zolder

"Het pand heeft behalve een kelder ook een fantastische zolder. Met die zolder weet ik nog niet precies wat ik wil, qua invulling." Na de trap te hebben beklommen, strekt zich boven de voormalige wachtkamer een grote zolder met schuin dak uit, ondersteund met mooie, houten spanten. Over de gehele ruimte kun je goed lopen. "Het dak gaat er van af, over het gehele gebouw en er komt een nieuw dak met klassieke Velux dakramen. Hiermee creëer je een fantastisch uitzicht op het westen. Dan kun je de Maas en Neer zien liggen." Ferd loopt door en wijst op enkele gaten in het plafond. "Door wietboeren die voorheen in het pand hebben gehuisd, zijn sommige plekken 'verkloot' omdat er ventilatie is aangelegd. Kijk daarginds in die hoek: ik vermoed dat we daar van de gemeente een nooduitgang moeten maken. Zo kunnen we deze grote ruimte ook gebruiken. En kijk eens hier, dit is toch zo iets moois! Een zogenaamde

koningstijl zoals timmerlieden zeggen. Meerdere spantbenen die in een eindschild zijn verbonden. De spanten zijn met schroeven vastgezet om de ronde vorm te behouden; dit is al bijna 160 jaar zo. Fantastisch!" Ferd loopt naar de balustrade van de trap en kijkt naar beneden in het trappenhuis. "Dit is ook geweldig; een prachtig plaatje." De gietijzeren spijlen houden de gedraaide houten leuning op haar plaats en geven inderdaad een fraaie doorkijk naar beneden. "Hier hebben we ook nog wat werk aan: schoonmaken, schuren en verven; een hele klus." Weer terug op de begane grond gaan we naar de voormalige schakelruimte. "In deze ruimte komt een professionele keuken. Er kunnen bijvoorbeeld kookworkshops worden gehouden. Daar, in die wand komt het loket weer terug, waardoor je bij binnenkomst in het stationsgebouw een inkijk in de keuken hebt."

Als één ding duidelijk is: aan enthousiasme en trots ontbreekt het Ferd niet. Bovendien heeft hij de wil om iets moois van het gebouw te maken en dat alles met oog voor detail. "Wie weet," zo besluit hij de rondleiding, "misschien melden mensen zich naar aanleiding van dit artikel om mee te helpen of hebben zij nog goede ideeën voor de invulling. Ik sta er voor open!" ■

Het voormalige station van Swalmen is gebouwd in 1863 en ontworpen door spoorwegingenieur Karel Hendrik van Brederode. Het is een van de kleinste stations, de zogenaamde type SS vijfde klasse. Swalmen is één van de 26 nog aanwezige stations van deze klasse in Nederland. Het merendeel van deze stations is afgebroken. Het standaardstation SS vijfde klasse bestond uit een middendeel met twee korte vleugels. Zowel het middendeel als de vleugels hadden een puntgevel. Het gedeelte links van het station Swalmen (als je ervoor staat) was voorheen de wachtkamer. Dit deel is in het begin van de 20e eeuw (circa 1910) eraan gebouwd.

Nooit meer oorlog!

Herdenking 75 jaar bevrijding

Op 1 maart 1945 wordt Swalmen bevrijd en is ook voor ons dorp de oorlog voorbij. Helaas nog niet voor het merendeel van de Swalmenaren, want die zitten nog op hun evacuatieadressen, in het noorden van ons land.

Evacuatie

De westzijde van de Maas in Limburg wordt al in het najaar van 1944 bevrijd, evenals het zuiden van Limburg. In de strenge winter van 1944-1945 wordt er in onze regio nog flink gevochten. Eind januari besluiten de Duitse bezetters dat het oorlogsgebied aan de oostzijde van de Maas ontruimd moet worden en dat de bevolking van Midden-Limburg moet evacueren. Meer dan 4.000 inwoners van Swalmen worden door de Duitse bezetter gedwongen om huis en haard te verlaten. Te voet gaat men in barre winterse weersomstandigheden naar Brügggen en Waldniel in Duitsland en van daaruit in volgestouwde vee-wagens naar Drenthe, Groningen en Friesland. In totaal gaat het om zo'n 30.000 Midden-Limburgers, woonachtig tussen de Maas en het Duitse front. Onderweg worden de treinen tot overmaat van ramp beschoten door Engelse vliegtuigen. De piloten menen waarschijnlijk dat het Duitse treinen betreft. Deze evacuatie is voor de meeste van de toenmalige Swalmenaren de verste en de meest vreselijke reis die ze ooit gemaakt hebben. Voor velen een trauma. Zo'n drie maanden heeft dit grote aantal Midden-Limburgers bij de diverse gastgezinnen vertoefd. Vanaf 5 mei 1945 is de oorlog voorbij en wordt in een deel van Nederland de bevrijding gevierd.

Terug naar huis

De Midden-Limburgse evacués verlangen naar huis. Geleidelijk keren ze terug, op alle mogelijke manieren: liftend, lopend, per fiets, met bussen en vooral met vrachtauto's. Aangekomen in hun dierbare thuisoord, worden ze geconfronteerd met de enorme schade, aangericht door het oorlogsgeweld. In Swalmen is de trotse kerktoeren opgeblazen, de kerk ligt in puin, de bruggen over de Swalm zijn totaal vernield en talloze woonhuizen en andere gebouwen blijken zwaar beschadigd en veelal leeggeroofd. Aan een bevrijdingsfeest valt in mei 1945 voor Swalmen nog niet te denken. Van 31 augustus (de verjaardag van koningin Wilhelmina) tot en met 3 september 1945 wordt ook in Swalmen de bevrijding gevierd met feesten en optochten. Waarschijnlijk het grootste feest dat ons dorp ooit heeft meegemaakt.

Herdenking

Het Oranje Comité, de Dorpsraad Swalmen en Milieu- en Heemkunde Vereniging Swalmen hadden samen het plan om in 2020 de bevrijding met diverse activiteiten te herdenken. Maar door de huidige maatregelen ter voorkoming van verspreiding van het Covid-19 virus was dit maar beperkt mogelijk. In het atrium van het voormalige gemeentehuis aan de Markt werd wel een tentoonstelling gehouden met een twintigtal grote posters met fotocollages uit de tijd van de evacuatie, de terugkomst in Swalmen en de bevrijdingsfeesten. Gedurende drie weekenden in september 2020 hebben ruim 400 mensen deze tentoonstelling bezocht.

Er waren vele positieve reacties op dit evenement, wat de Milieu- en Heemkunde Vereniging Swalmen heeft doen besluiten om van deze tentoonstelling een boekwerk te maken. Zo kan alles nog eens rustig worden nagelezen en kunnen de mensen die de oorlog niet hebben meegemaakt een indruk krijgen van de oorlogsellende in Swalmen en hoe het dorp er in die tijd uitzag. Hopelijk heeft de mensheid er iets van geleerd. Vandaar de titel van de tentoonstelling én van het boekwerk: "NOOIT MEER OORLOG". Het boekwerk is vanaf begin december te koop bij Van Heijster Kantoor/Boekado, Hoogstraat 11 te Swalmen en op dinsdagmiddagen tussen 14.00 uur en 16.00 uur bij het verenigingslokaal van de Milieu- en Heemkunde Vereniging op Stationsstraat 15 te Swalmen. ■

Nieuwjaarsbijeenkomst Dorpsraad gaat niet door

Het was inmiddels alweer een traditie geworden, de jaarlijkse Nieuwjaarsbijeenkomst van de Dorpsraad Swalmen op de zondag na Nieuwjaarsdag. Maar het zal geen verrassing zijn dat we die traditie in 2021 vanwege de geldende Corona-maatregelen moeten onderbreken. Hopelijk kunnen we elkaar later in 2021 weer onder betere omstandigheden ontmoeten.

Desondanks wensen we iedereen fijne feestdagen en een gelukkig en bovenal gezond 2021!

Bestuur Dorpsraad Swalmen

Colofon

De Zjwamer Gezet is een uitgave van de Stichting Dorpsraad Swalmen. De redactie bestaat uit Chris van Goch, Geert Julicher en Patrick van Cann.

De Zjwamer Gezet wordt huis-aan-huis verspreid in Swalmen. Dit keer wordt bij uitzondering ook bezorgd bij adressen met een nee/nee sticker. Desgewenst kan een (extra) exemplaar van de Zjwamer Gezet meegenomen worden bij Jan Linders Swalmen of bij Van Heijster Kantoor/Boekado.

U kunt de edities van de Zjwamer Gezet ook digitaal lezen. Kijk hiervoor op de website www.dorpsraadswalmen.nl.

Vormgeving: Studio Done, Swalmen.
Druk: Graficgroep Zuid, Swalmen.

provincie limburg
gesubsidieerd door de Provincie Limburg

